

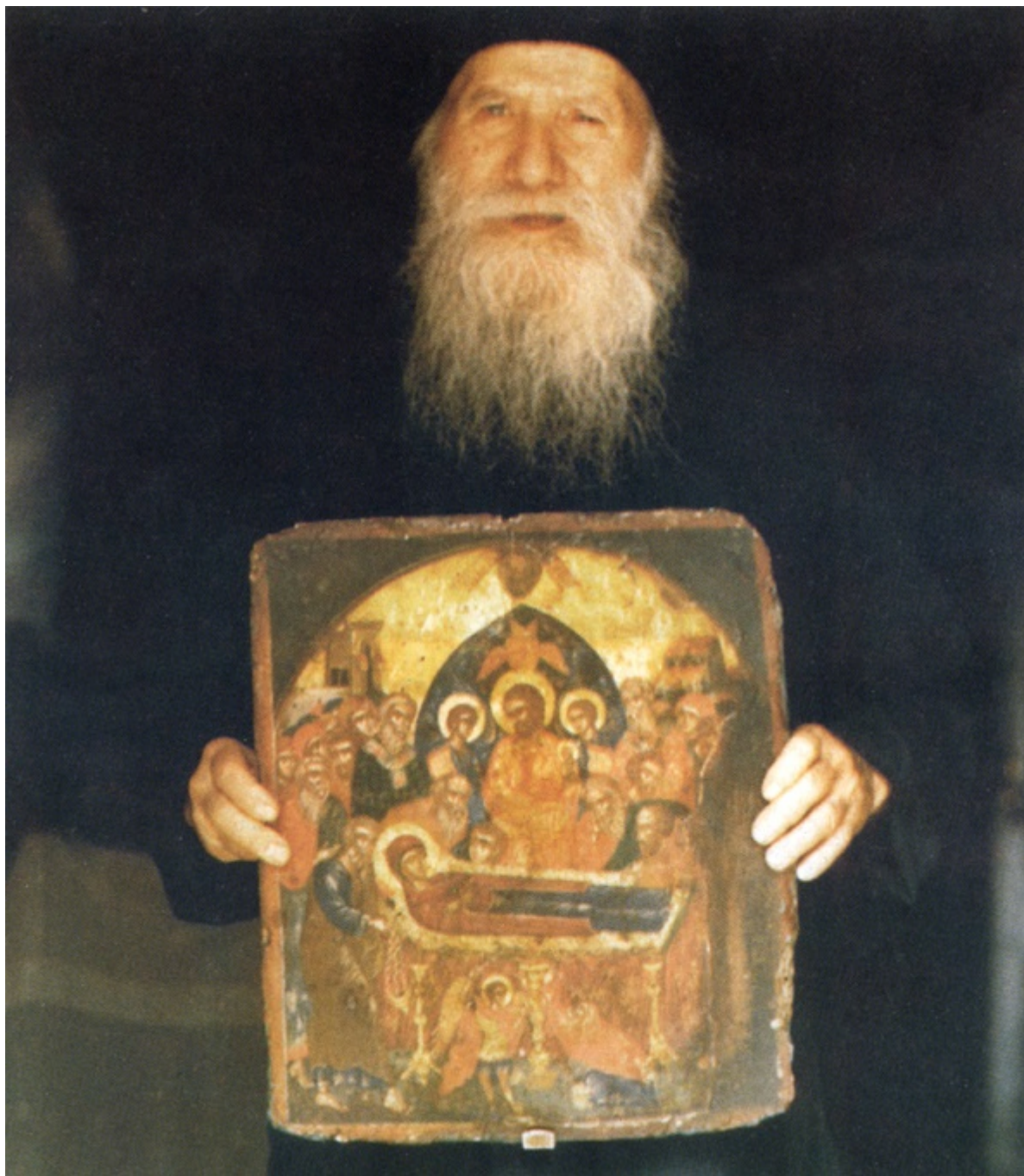
5 Δεκεμβρίου 2015

Ο όσιος Πορφύριος και η μονολόγιστη ευχή (Κώστας Νούσης, Θεολόγος - Φιλολόγος)

[/ Πεμπτουσία](#)

Κάτι που δεν έχει προσεχθεί επαρκώς στη διδασκαλία του οσίου Πορφυρίου του Καυσοκαλυβίτη είναι η σχέση και η αγάπη του προς τη *μονολόγιστη ευχή*, το γνωστό σε όλους «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με τον αμαρτωλό». Η συντομότατη αυτή παραδοσιακή προσευχή των Ορθοδόξων (πρέπει να) αποτελεί πνευματικό άθλημα και άσκηση όλων ανεξαιρέτως των Χριστιανών και ιδιαίτερα των μοναχών και μοναζουσών.

Πηγή: Αγιορείτικη Φωτοθήκη

Ο Καυσοκαλύβης άγιος, γαλουχηθείς με τα νάματα της νηπτικής αγιορείτικης παραδόσεως, ασκήθηκε εξ απαλών ονύχων στη θεάρεστη αυτή προσευχητική τέχνη, την οποία χαρακτήριζε ως την «κατεξοχήν εργασία του». Είχε μάλιστα φτάσει σε υψηλά μέτρα θεωρίας κατ' αυτήν, όπως φαίνεται από σχετικούς διαλόγους με άλλους αγιορείτες πατέρες και από το παραδοθέν περιστατικό με την αδελφή του και μετέπειτα μοναχή Πορφυρία στον ναό του αγίου Νικολάου στα Καλλίσια. Εκεί μέσα ασκούσαν ομού και μυστικώς τη νηπτική εργασία της ευχής και κατήρχετο το άκτιστο Φως, περιλούζοντας τον ναό.

Οι Άγιοι, σύμφωνα με τη μαρτυρία του οσίου Σιλουανού, δεν μένουν ούτε

δευτερόλεπτο χωρίς προσευχή. Το ίδιο έκανε και ο όσιος Πορφύριος. Μια συντοπίτισσά μου κατέθεσε στον υπογράφοντα προσωπικά μια μαρτυρία της ίδιας κατά την επίσκεψή της στο κελί του γέροντα στον Ωρωπό. Της είχε υπογραμμίσει emphaticά: «συνέχεια, συνέχεια προσευχή, μη σταματάτε να προσεύχεστε». Πρόκειται για λόγια ουσιαστικά και σε καμιά περίπτωση για σχήμα λόγου. Η ανάγκη της προσευχής ήταν για τον άγιο συναφής με αυτήν της αναπνοής. Επρόκειτο για ζήτημα ζωής (κοινωνίας αδιάλειπτης με τον Θεό) και θανάτου (απόκρουσης των δαιμονικών προσβολών και επιθέσεων). Αυτή την αίσθηση εξάπαντος τη διέθεταν οι Άγιοι σε απίστευτα μεγαλύτερο βαθμό και ένταση από εμάς τους κοινούς θνητούς.

Τελευταία κυκλοφόρησε ένα βιβλίο με μαρτυρίες ενός πνευματικού του παιδιού, του Παρασκευά Λαμπρόπουλου. Μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση η συχνή καταγραφή της ευχής δια στόματος Πορφυρίου και η σύνδεσή της με την καθημερινότητα των θαυμάτων του. Πριν από διάφορες θαυματουργικές επεμβάσεις και χαρισματικές απαντήσεις του ο όσιος έλεγε το «Κύριε Ιησού Χριστέ...». Το συσχέτισα αυτό άμεσα με μια άλλη μαρτυρία που έχει αναρτηθεί και στο διαδίκτυο. Εν προκειμένω ο αγιορείτης άγιος πρότεινε στον σύζυγο μιας καρκινοπαθούς κυρίας να κάνει την ευχή και, ως εικός, ακολούθησε το ανέλπιστο θαύμα της νεκρανάστασής της.[\[1\]](#) Κλείνω τις σχετικές μαρτυρίες με ένα βιβλίο που έπεσε «τυχαία» στα χέρια μου ένα χρόνο πίσω. Εκεί διάβασα από μια πνευματική κόρη του πατρός το ίδιο ακριβώς πράγμα. Προσπαθούσε να της δείξει πώς να λέει την ευχή, προκειμένου να ανακαλύψει υπόγεια ύδατα! Ως γνωστόν, ο Άγιος είχε και αυτό το χάρισμα στα πλαίσια της τεράστιας διορατικότητός του. Εκείνο, μάλιστα, που κάνει εδώ εντύπωση, είναι η emphaticή επισημείωση του Οσίου: «θέλω, μωρέ, τα χαρίσματα που έχω να τα πάρετε και σεις»!

Είναι σαφές ότι στην Εκκλησία μας δεν υπάρχει τίποτε μαγικό. Όλα τα ενεργεί ο Θεός μέσα στο κλίμα της προσευχής, της ταπείνωσης και της αγάπης. Οι Άγιοι δεν είναι υπεράνθρωποι ούτε υπόσχονται αυτόματες θεραπείες και επιλύσεις επί παντός προβλήματος. Το βλέπουμε αυτό ξεκάθαρα και στην περίπτωση του σύγχρονου αγίου της Ομόνοιας. Αισθανόταν βαθιά τη μηδαμινότητα και ανεπάρκειά του, τη συνεπόμενη άμεση εξάρτησή του από τον Θεό και την ανάγκη προσφυγής στη Χάρη, στη δύναμη του Χριστού. Αν έτσι λειτουργούσαν οι δυνατοί αυτοί άνθρωποι, τι να πούμε για μας τους υπόλοιπους; Πόσο τραγικά όντα είμαστε μέσα στην άγνοια και στην πλάνη της αυτάρκειάς μας;

Η «ευχούλα» τούτη είναι το πανίσχυρο όπλο κατά του Διαβόλου και το κλειδί της πνευματικής ζωής, της ίδιας της αγιότητας. Και όλα τούτα δεν είναι ούτε κάτι πρωτοφανές ούτε μυστικισμός ούτε μια ελιτίστικη άσκηση για μια κάστα εκλεκτών

(ας πούμε αγίων και μοναχών). Μιλάμε για την αρχέγονη και διαχρονική ησυχαστική παράδοση της Ορθοδοξίας. Πώς, όμως, να την προβάλεις σήμερα, που καλά κρατεί τόσο ο ευσεβισμός και ο ηθικισμός των παρεκκλησιαστικών Οργανώσεων, όσο ο κοινωτισμός και η εκλεπτυσμένη απιστία των αριστεριστών θεολόγων των έσχατων τούτων καιρών;

Κ.Ν.

2/12/2015

Μνήμη οσίου Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου

[1] <https://www.youtube.com/watch?v=A6datuFSxCo>